

Tóth Krisztina
A majom szeme

máshonnan jöttek és máshová tartottak

Miért kerested Vilmost?

Meghalt az anyám.

A felesége másodpercnyi szünet után azt felelte, hogy nagyon sajnálja, de a hangját nem volt ideje hozzáigazítani a közléshez, az ugyanolyan hideg és számonkérő maradt, mintha az ebédbefizetésről társalognának. Dr. Kreutzer magában ezt csak diszpécserhangnak nevezte. Petra nem vitte le a hangsúlyt, hanem függőben hagyta a saját mondatát, mint aki számít még egy második, ennél fontosabb közlésre is, amit majd félbeszakíthat. Vilmos, folytatta, éppen bent van az asztmarendelésen, kint hagyta a folyosón a mobilját, amíg bement fűjni. Többször is mondta a múlt héten, folytatta Petra, hogy ma rendelésre jönnek. Gondolom, elfelejtetted, tette hozzá az előbbi diszpécserhangon. A kedves mamáról több szava nem volt. Megígérte, hogy este, ha Emmát is hazahozta a szolfézsról, elmondja majd a gyerekeknek a rossz hírt.

Nem lehetne most rögtön?, kérdezte dr. Kreutzer, miközben azt nézte, hogy a fél csizma milyen idétlenül, megcsavarodva áll az anyja lábán a felmeredő, buci

orral. Hülye ötlet volt. Talán elég lenne egy félcipő, töprengett, miközben tovább hallgatta a gyerekrendelő háttéréből beszűrődő morajt, a csengő telefonokat, csukódó ajtókat, és Petra fahangú válaszait.

Nem hiszem, hogy ez a megfelelő pillanat, zárta le a nő a vitát. Petrának soha semmilyen pillanat nem volt megfelelő, de hát az ember nem dönthet szabadon róla, hogy mikor hal meg az anyja. Dr. Kreutzer azzal érvelt, hogy a gyerekek talán személyesen is elbúcsúznának a nagytól, de a volt felesége ezt beteges, perverz ötletnek nevezte, és lerakta a telefont.

Dr. Kreutzer nekilátott a bal csizmának, de ahogy az előző, ez is elakadt félúton. A duzzadt boka kanyarját sehogy nem lehetett vele bevenni. Közben megszólt a kaputelefon.

Az ajtóban az orvos állt, mögötte két fiatal, köpenyes hullaszállító. A fiatalemberek olyan szerényen toporogtak a folyosón, mint akik vendégségbe érkeztek, és az anyja szellemére való tekintettel mindjárt megkérdezik, levegyék-e a cipőjüket. Dr. Kreutzer beengedte az orvost, és igazolta magát, aztán a fotelben heverő testre mutatott. Az orvos kinyitotta a táskáját, és közben megkérdezte, kollégával van-e dolga.

Nem egészen, válaszolta dr. Kreutzer. Pszichiáter vagyok.

Felmutatta az igazolványát, mire az ajtóban álló két másik férfi feszesebb testtartást vett fel. Az orvos a mama fölé hajolt. Véletlenül rátenyerelt a karfán a fotel irányítógombjára, amitől a félbemaradt masszázsprogram újraindult, és a holttest megint hevesen ingatni kezdte

a fejét, hogy nem-nem, mintha tiltakozna a végső vizsgálat ellen, és azt igyekezne közölni, a halál beállta még nem állapítható meg, ez az egész pusztá félreértés.

Elnézést, szabadkozott dr. Kreutzer, és leállította a masszázsprogramot. Az orvos kitöltött valami lapot, ezt alá kellett írnia, aztán kitöltött egy másik papírt is, végül egy harmadik igazolást arról, hogy az előző ket-tőt átadta.

Elrakta a fonendoszkópot, merev arccal részvétét fejezte ki, aztán megkérdezte, hol találja a mosdót. Kezet mosott, körbepillantott, érdeklődött, hogy van-e oda-lent kapunyitó gomb, és hol. Közben a félénk fiatalemberek beléptek, és a hóna alatt megragadták a mamát, aztán felfektették a hordágyra. Dr. Kreutzer kihátrált a konyhába. Egyrészt nem akarta látni, amit véletlenül már így is megpillantott, hogy az anyja szája kinyílik, ahogy a testet előrebillentik, másrészt a bútorokkal telezsúfolt nappaliban kevés volt a hely ahhoz, hogy a hordággal forgolódjanak.

Szöszmötöltek még odabent a nejlonzsákkal, aztán az egyik fiatalember beszólt a konyhába:

Kiszedjük a papírt?

Dr. Kreutzer először azt hitte, hogy a frissen ki-állított okmányok valahogy bekerültek a mama alá, de belépve látta, nem erről van szó. A hullaszállítók a csizmáról beszéltek. A kivikszelt, gondosan eltett bo-kacsizmák orrában gombócba gyúrt újságlapok rejtöztek, amelyeket kiszedtek, és a kanapéra hajítottak, mi-előtt kifordultak volna a folyosóra a testtel. A mama tehát mégsem mezítláb indult el. Az összegyúrt lapok

ott maradtak, dr. Kreutzer anyja pedig csizmás lábbal kifelé távozott, mint akinek köszöni, végképp elege lett a világ híreiből.

Ahogy a hullaszállítók elmentek, dr. Kreutzer visszament a lakásba, és kitarta a nappaliban az ablakot. Tavasz volt, de már élesen tűzött a nap. A beáramló fényben hirtelen erős túlzásnak tűnt az a csizma.

Dr. Kreutzernek egy régi, hasonlóan verőfényes délután jutott eszébe, még a gyerekek születése előtti időből. Petra, a felesége egy leértékelt csizmával állított be, ami még így, a tavaszi kiárusításon is annyiba került, mint a férfi akkori kezdő fizetése a pszichiátrián.

Ekkor mondta először, szinte provokatívan a férje szemébe, hogy a csizma öltöztet, miközben csípőre tette a kezét. Most, sok évvel később dr. Kreutzer kivételesen igazat kellett adjon neki. A hullaszállítók most fordultak ki a járdára, és emelték be a narancssárga csíkos furgonba az anyja letakart testét. Ha kicsit előredőlt, belátott az autó hátuljába is. A szemben fekvő élelmszerboltból emberek szivárogtak ki nejlonszatyrokkal, és megbámulták a furgont. Az egyik, szemüveges nő a szemben álló épületre pillantott, mintha azt latolgatná az ablakokat pásztázva, honnan érkezhettek a halott. Amikor a tekintete felért az emeletig, dr. Kreutzer visszahúzódott az ablaktól. Kocsiajtó csapódása, aztán motorzúgás hallatszott odalentről, a furgon elindult.

Odament a kanapéhoz, kisimította a két kitépett újságlapot, és megnézte a dátumot. Az Egység előtt adták ki. Az egyik oldal annak az évnek egy napjáról tudósított, amelyen Emmácska született.

A könyv megírása idején a szerző 2021 januárja és márciusa között Erzsébetvárosi Irodalmi ösztöndíjban részesült, 2021. május, június és július hónapban pedig a franciaországi Centre Nationale du Livre támogatását és Lyon város, azon belül is a Villa Gillet és az École Normale Supérieure vendégszeretetét élvezte.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2022-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Dávid Anna
Kézirat-előkészítő Tomka Eszter
Korrektor Schmal Alexandra
A kötetet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9223
Garamond betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 2901 5